

Rýchly komentár

Verejné financie: Jarná prognóza EK zhoršila vplyvom vyšších výdavkov očakávanie deficitu SR v roku 2016 na 2,4%, konsolidačné úsilie na úrovni 0,2% HDP

Podľa jarnej prognózy EK by mal deficit verejných financií SR klesnúť z 3,0% HDP v roku 2015 na 2,4% HDP v roku 2016. Následne prognóza predpokladá pokles v roku 2017 na 1,6% HDP. V porovnaní so zimnou prognózou tak došlo k zhoršeniu odhadu deficitu na rok 2016 o 0,3 p.b., pričom k zhoršeniu došlo najmä vplyvom vyšších výdavkov na kompenzácie, zdravotníctvo a kapitálových výdavkov, ktoré neboli dostatočne kompenzované nárastom príjmov. Na rok 2017 EK zlepšila výhľad deficitu o 0,1 p.b., pričom za zlepšením je najmä zníženie sociálnych výdavkov. Verejný dlh by mal vzrásť z minuloročných 52,9% HDP na 53,4% HDP v tomto roku a následne klesnúť na 52,7% HDP v roku 2017.

Prognóza EK tak očakáva na roky 2016 a 2017 oproti aprílovému Programu stability schodky vyššie o 0,5 resp. 0,3 p.b.. V porovnaní s fiškálnymi predpokladmi strednodobej prognózy NBS z marca 2016 je EK v oboch rokoch naopak mierne optimistickejšia o 0,2 p.b..

Štrukturálny schodok by mal dosiahnuť 2,1% HDP v roku 2016, čo predstavuje konsolidačné úsilie na úrovni 0,2% HDP. Oproti zimnej prognóze tak došlo k zhoršeniu výhľadu štrukturálneho schodku na rok 2016 o 0,3 p.b. a konsolidačného úsilia o 0,1 p.b.. V roku 2017 EK očakáva pokračujúcu konsolidáciu verejných financií na úrovni 0,4% HDP. Oproti aprílovému Programu stability tak EK očakáva na roky 2016 a 2017 o 0,4 resp. 0,5 p.b. vyššie štrukturálne deficity.

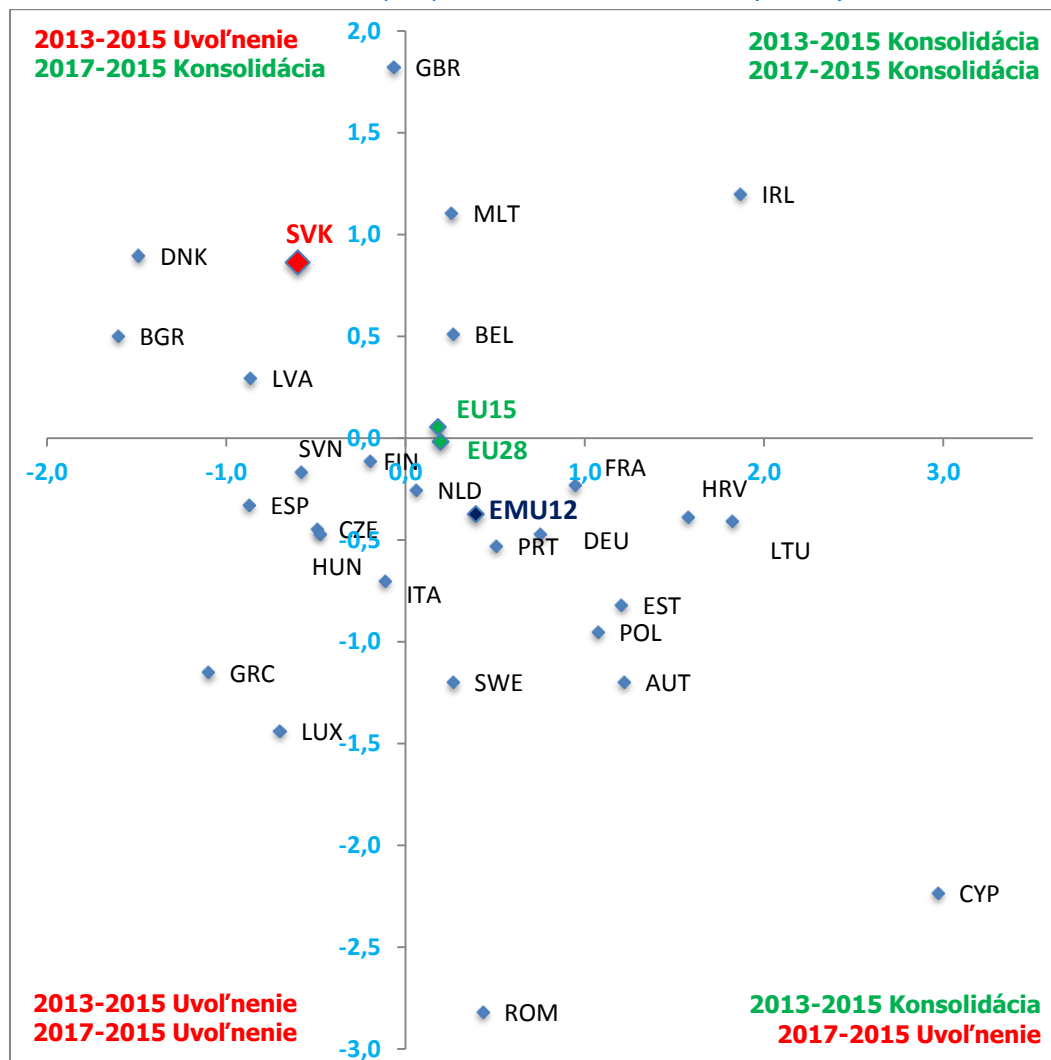
Tabuľka 1: Prognóza verejných financií SR a eurozóny (aktuálna a zmeny voči zimnej prognóze, % HDP)

	jarná prognóza			zmena voči zimnej prognóze		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
príjmy celkom	42,7	38,7	38,3	1,7	0,8	0,0
výdavky celkom	45,7	41,1	39,9	2,0	1,1	-0,2
saldo rozpočtu	-3,0	-2,4	-1,6	-0,2	-0,3	0,1
verejný dlh	52,9	53,4	52,7	0,6	1,5	1,5
štrukturálny deficit	-2,3	-2,1	-1,5	0,2	0,3	-0,1
cyklická zložka	-0,4	-0,2	-0,1	0,1	0,0	0,0
konsolidačné úsilie	-0,3	0,2	0,6	-0,3	-0,1	0,4
saldo rozpočtu eurozóny	-2,1	-1,9	-1,6	0,1	0,0	0,0
verejný dlh eurozóny	92,9	92,2	91,1	-0,6	-0,5	-0,3

Zdroj: EK

V krajinách EÚ priemerne došlo v rokoch 2013 až 2015 k miernej konsolidácii, pričom ale existujú viditeľné rozdiely medzi jednotlivými krajinami. Značná skupina krajín zaznamenala v tomto období štrukturálne uvoľnenie verejných financií. Zároveň EK medzi rokmi 2017 a 2015 očakáva pre krajiny EÚ ako celok mierne uvoľnenie, ktoré je charakteristické aj pre značný počet individuálnych krajín EÚ. Slovensko patrí pritom ku skupine krajín, kde v minulých rokoch došlo ku štrukturálnemu uvoľneniu a zároveň sa predpokladá v budúcich rokoch konsolidácia verejných financií.

Graf 1 Minulé konsolidačné úsilie a predpokladané konsolidačné úsilie (% HDP)*

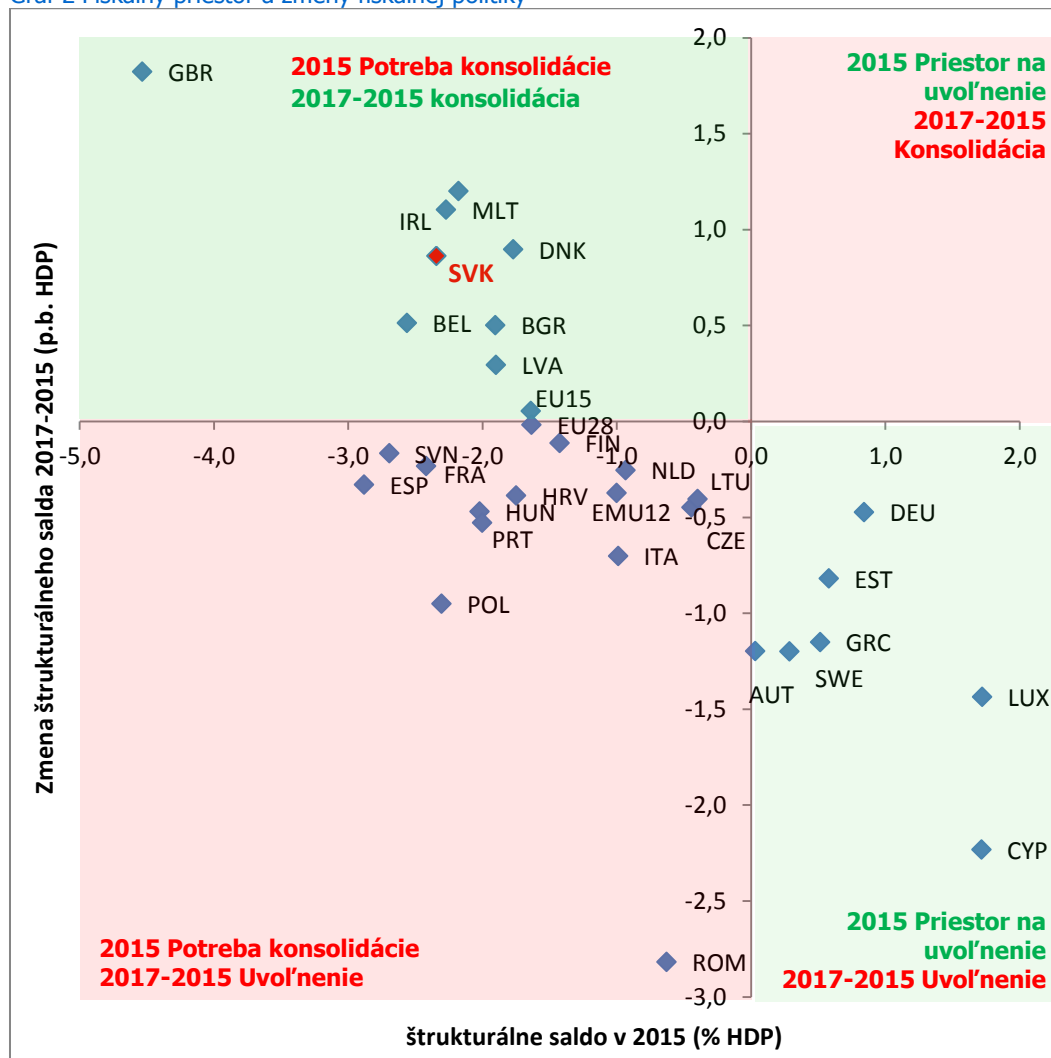

* x-ová os – konsolidačné úsilie medzi 2013-2015; y-ová os konsolidačné úsilie medzi 2017-2015

Zdroj: EK, vlastné výpočty

Väčšina krajín EÚ, podobne ako Slovensko a EÚ ako celok, dosahovala v roku 2015 štrukturálne deficitu, čo môže indikovať potrebu konsolidácie verejných financií. Zároveň však v značnej časti týchto krajín má podľa EK dôjsť k uvoľneniu fiškálnej politiky. Slovensko sa pritom radí k menšej časti z týchto krajín, kde sa predpokladá k najbližším rokoch štrukturálna konsolidácia. Naopak, vo všetkých krajinách so štrukturálnymi prebytkami v roku 2015 sa predpokladá v najbližších rokoch štrukturálne uvoľnenie.

Graf 2 Fiškálny priestor a zmeny fiškálnej politiky

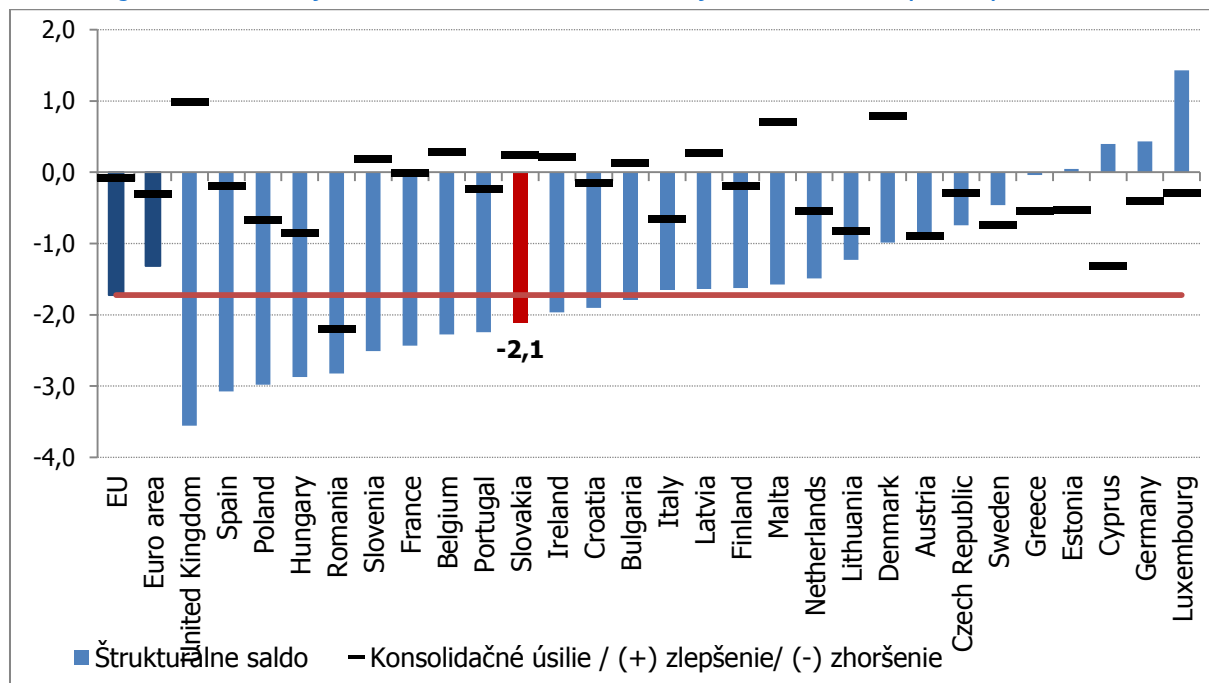
Zdroj: EK, vlastné výpočty

Štrukturálny schodok Slovenska v roku 2016 by mal byť o 0,4 p.b. vyšší ako priemer EÚ na úrovni 1,7% HDP. Krajiny eurozóny pritom by mali hospodáriť s ešte nižším štrukturálnym deficitom na úrovni 1,3% HDP. Krajinou s najvyšším štrukturálnym schodkom v EÚ v roku 2016 by podľa prognózy EK mala byť Veľká Británia (3,6% HDP), naopak najlepšie hospodáriť by malo Luxembursko (prebytok 1,4% HDP). Zároveň však predpokladané konsolidačné úsilie na Slovensku prevyšuje priemer EÚ o 0,1 p.b.. Najvyššie konsolidačné úsilie by mala zaznamenať Veľká Británia (1% HDP), naopak v Rumunsku sa predpokladá uvoľnenie na úrovni 2,2% HDP.

V roku 2017 by už štrukturálny deficit mal byť 0,2 p.b. pod priemerom EÚ. Najlepšie by malo v tomto roku hospodáriť Nemecko (0,4 % HDP) a krajinou s najvyšším schodkom by malo byť Rumunsko (-3,4% HDP). Z odhadov EK navyše vyplýva, že Slovensko by malo dosiahnuť medzi rokmi 2016 a 2017 tretie najvyššie konsolidačné úsilie na úrovni 0,6% HDP. Priemerné konsolidačné úsilie krajín EÚ by pritom malo dosiahnuť úroveň 0,1% HDP, pričom v krajinách eurozóny sa dokonca predpokladá miernene uvoľnenie fiškálnej politiky na úrovni 0,1% HDP. V rámci krajín EÚ však existujú výrazne rozdiely, keď v Luxembursku má na jednej strane dôjsť k výraznému uvoľneniu na úrovni 1,1% HDP a na druhej strane sa v Írsku očakáva výrazne zlepšenie hospodárenia o 1% HDP.

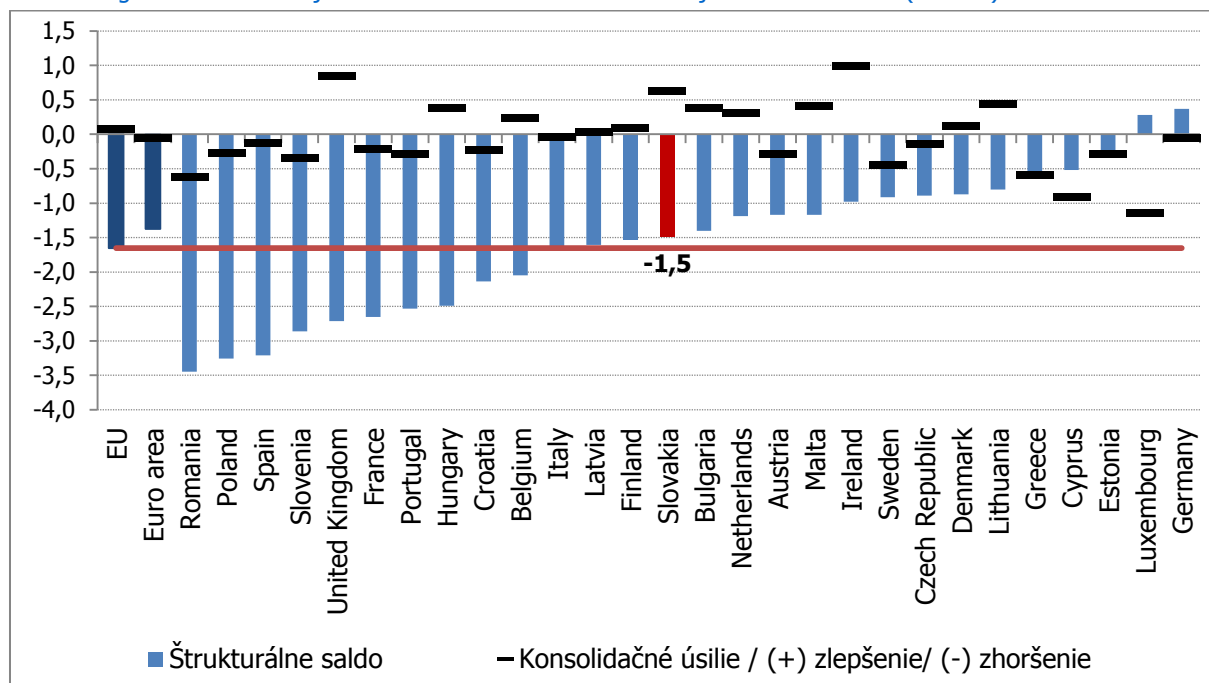

Graf 3 Prognóza štrukturálnej bilancie a konsolidačného úsilia krajín EÚ na rok 2016 (% HDP)

Zdroj: EK

Graf 4 Prognóza štrukturálnej bilancie a konsolidačného úsilia krajín EÚ na rok 2017 (% HDP)

Zdroj: EK

Milan Vaňko (analytici@nbs.sk)